

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2010 / 2 BRÜKSEL'DE BİR HAFTA 18 Ocak 2010

BU SAYIDA:

**AB - TÜRKİYE
AB-IRAK
AB KURUMLARI
KÜRESELLEŞME FONU
ENERJİ
EKONOMİ**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/C-319, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100125 T: 861064622066 F: 861064623206

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş - Suna Orçun bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB - Türkiye

- AB Sayıştayı, Türkiye'ye sağlanan ve AB Komisyonu tarafından idare edilen **katılım öncesi mali desteği** incelediği özel bir rapor yayınlandı. Sayıştay, raporda şu üç soruya yanıt aradı:

- Komisyon'un verdiği mali destek Katılım Ortaklığı Anlaşması önceliklerini destekleyen projelere yönlendirildi mi?
- Merkezden bağımsız uygulama sistemi ile projelerin sonuç ve hedeflerine zamanında ve başarılı olarak ulaşılması sağlandı mı?
- AB Komisyonu proje performanslarını etkin bir şekilde izlenmesini ve değerlendirilmesini başarabildi mi?

2002-2006 yılları arasında Türkiye'ye verilen mali desteğin değerlendirildiği raporda, bitmiş bazı projelerin yanı sıra yeni projelerin programlama sistemi ve merkezden bağımsız uygulama sisteminin işleyişi ele alındı. Buna göre, daha önce diğer aday ülkelerin katılım öncesi destek programlarında da karşılaşılan bazı sorunlar Türkiye örneğinde de yaşandı. Bu sorunların en önemlileri aşırı gecikme ile uygulama, izleme ve değerlendirmedeki aksaklıklar olarak bildirildi. Sayıştay, sözü geçen eleştirilerine rağmen denetimden geçen projelerin hedeflerine ve kalıcı sonuçlara ulaştığı kanaatine vardı.

Sayıştay diğer yandan AB Konseyi ve Komisyonu tarafından hazırlanan strateji belgelerinin katılım öncesi sürecindeki yönlendirici rolünün yeterince iyi olmadığı eleştirisini getirdi. Strateji ve proje hedeflerinin tanımlamasındaki yetersizlikten dolayı sonuçları değerlendirmekte güçlük çeken Sayıştay, Komisyon'un bilgi eksikliğinden dolayı projelerin etkinlik analizlerinin de yetersiz olduğunu vurguladı.

Raporun tanıtım toplantısında konuşan AB Sayıştayı üyesi Maarten B. Engwirda, Türkiye'nin AB üyeliğine hazırlık sürecinde Katılım Ortaklığı belgesinde sıralanan 236 önceliğin sayıca çok fazla olduğunu ve bu yüzden süreci belirgin bir hedefe doğru taşımaktan uzak olduğunu belirtti. Engwirda aynı

zamanda projelerde yer alan Türk makamlarını överek, Türkiye'nin Doğu Avrupa'da daha önce uygulanan genişleme süreçlerine göre çok daha kararlılıkla ve düzenli olarak çalıştığının altını çizdi. [Internet bağlantısı için](#)

- Avrupa Parlamentosu'nun 18-22 Ocak tarihleri arasında Strasbourg'da yapacağı Genel Kurul toplantıları gündeminde Türkiye'deki demokratikleşme ele alınacak. 20 Ocak Çarşamba günü Genel Kurul'da Demokratik Toplum Partisi'nin (DTP) kapatılması konusu çerçevesinde Türkiye'de demokratikleşme sürecini tartışacak olan parlamenterler ayrıca Türk hükümetinin gündeme getirdiği demokratik açılım süreci konusunda ilgili görüşlerini dile getirecekler. Tartışma sırasında ayrıca AB Bakanlar Konseyi ve AB Komisyonu da sözlü olarak görüş bildirecek. [Internet bağlantısı için](#)

- Yeni dönemde Genişleme ve Komşu Ülkeler Politikası'ndan sorumlu Komiser olarak görev yapacak olan **Stefan Füle** Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi toplantısına katıldı ve üyelerin sorularını cevapladı.

Füle konuşmasında Kopenhag kistaslarının önemine değinirken, kendisinin de aday ülkelerin gerekli reformları yerine getirmesine destek olacağını belirtti. Hannes Swaboda ve diğer milletvekillerinin Komisyon'un "genişleme yorgunluğuna" karşı önlemler alması gerektiğini ileri sürmesi üzerine Füle AB'nin genişleme politikasını halka daha açık bir şekilde anlatması ve AB'ye olan yararlarını daha iyi bir şekilde göstermesi gerektiğini, yoksa bu politikanın başarısızlığa mahkum olacağını ifade etti.

AB üyeliğinde aday ülkelerin reformları gerçekleştirme hızının AB üyeliği sürecini belirleyeceğine değinen Füle, genişleme sürecinin bir ülkeyi dönüştüren bir süreç olduğuna işaret etti.

Füle Türkiye'deki Hristiyan azınlıklarına ayrımcılık yapıldığına dair bir soruya dini özgürlüklerin Türkiye ve diğer aday ülkelerde odaklanacağı en önemli konu olacağı şeklinde cevaplandırdı. Türkiye'nin enerji alanında AB'nin önemli bir ortağı olduğuna

değinen Füle, Türkiye'nin tam üyeliğinin mümkün olup olmayacağı sorusuna, bunun çok mümkün olduğunu ve ayrıca hem AB'nin hem de Türkiye'nin güvenilirliğinin tehlike altına girmemesi için gerekli olduğunu belirtti. "Ayrıcalıklı üyelik" gibi önerileri tamamen reddeden Füle çağdaş ve gelişmiş bir Türkiye'nin ve onun katılımının iki taraf için de yararlı olacağını söyledi. [Internet bağlantısı için](#)

- Fransız otomobil şirketi **Renault**'nın Clio IV modelinin üretimini Türkiye'ye kaydırma kararıyla ilgili olarak Fransız hükümeti ve şirket yöneticileri arasında süregelen anlaşmazlıkta sonuca ulaşıldı. Renault'nun Yönetim Kurulu Başkanı Carlos Ghosn Fransa Devlet Başkanı Sarkozy ile görüşerek tartışmayı sonuçlandırdı ve üretimin bir bölümünü Fransa'da gerçekleştirmeye devam etme kararı aldı.

Fransa'nın ikinci büyük otomobil üreticisi olan Renault, Clio IV modelinin üretimini Türkiye'ye kaydırma kararı almış ve şirkette %15 hissesi bulunan Fransız hükümetinin baskısıyla karşılaşmıştı. Rekabetten sorumlu AB Komiseri Neelie Kroes ise Fransız hükümetinin bu yaklaşımının geçen yıl otomotiv sektörüne sağlanan devlet yardımlarının bu şirketlerin operasyonlarını etkilemek üzere bir araç olarak kullanılmayacağı yönünde verdiği sözle çeliştiğini belirtmiş ve Fransız hükümetine Renault'nun aldığı kararı etkilememesi çağrısında bulunmuştu. [Internet bağlantısı için](#)

AB-İrak

- AB-İrak **Stratejik Enerji Ortaklığı** mutabakat belgesi, iki taraf arasındaki enerji işbirliğinin artırılmasına siyasi bir çerçeve çizmek amacıyla 18 Ocak 2010 tarihinde Irak'ın başkenti Bağdat'ta imzalandı. Belgede Irak'ın Güney Koridoru'na doğal gaz sağlama imkanı ve dünyanın bilinen üçüncü en büyük petrol rezervlerine sahip olması nedeniyle Orta Doğu Akdeniz ve Avrupa Birliği arasında bir enerji köprüsü olarak konumlanması gibi geleceğe dönük olası işbirliği önceliklerine de değinildi.

Mutabakat Belgesi Irak halkı için bir enerji politikasının geliştirilmesinden, AB ve Irak arasında

enerji ikmal güvenliği ve yenilenebilir enerji ile enerji verimlilik ölçütlerine kadar bir takım işbirliği alanlarını ele alıyor.

AB son yıllarda Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki ortaklarıyla ilişkileri önemli ölçüde güçlendirerek AB enerji ithalatını çeşitlendirmeyi amaçlıyor. Tam enerji ortaklığı sayesinde enerji talep yönetimi, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji konularında işbirliği sağlanması hedefleniyor.

Mutabakatta Irak için kapsamlı bir enerji politikasının yapılandırılması, 2010-2015 yılları arasında AB-İrak işbirliği için bir enerji eylem programı ile Irak için yenilenmiş bir doğalgaz programı oluşturulması, Irak ve AB arasında enerji tedarik yollarının ve kaynaklarının belirlenmesi, Irak enerji politikasının sürdürülebilirliği gibi bir takım konular yer alıyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB Kurumları

- Yeni dönemde AB Komisyonu'nda görev yapmak üzere AB Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso tarafından seçilen Komiser adaylarının **Avrupa Parlamentosu** üyeleriyle görüşmeleri devam ediyor.

Yeni dönemde ticaretten sorumlu Komiser olarak görev yapacak olan **Karel de Gucht** Doha Kalkınma Gündemi, AB'nin serbest ticaret anlaşmaları, dış ticarette tarife dışı engeller gibi konularda parlamenterlerin sorularını cevapladı. Ayrıca yeni kurulacak olan Avrupa Dış Faaliyetler Dairesi ile ticaret dosyası arasında ne gibi bir bağlantı kurulmasını planladığı da parlamenterlerin öğrenmek istediği diğer önemli konu olarak ortaya çıktı.

Karel de Gucht serbest ticaret anlaşmalarının AB'nin refahı, istikrarı ve kalkınması açısından önemine değindi. Yeni dönemde çok taraflı ticaret ve yatırım anlaşmalarına öncelik vereceğini ve bu kapsamda Hindistan, Kanada, Ukrayna, Latin Amerika ve Akdeniz ülkeleri (EuroMed), ABD, Çin, Afrika, Karayipler ve Pasifik ülkeleriyle yakın işbirliğine girmeyi hedeflediğini belirtti.

De Gucht gerekli kıstasları yerine getirmesi durumunda Rusya'nın Dünya Ticaret Örgütü üyeliğini desteklediğini söyledi.

Karel de Gucht halihazırda kalkınmadan sorumlu AB Komiseri olarak görev yapıyor. [Internet bağlantısı için](#)

Küreselleşme Fonu

- Litvanya'nın Küreselleşme Fonu kapsamında 1,118 milyon € tutarında kaynak almak üzere AB Komisyonu'na yaptığı başvuru kabul edildi. Başvurunun sonuçlandırılması ve Litvanya'nın söz konusu fonu alabilmesi için Komisyon Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi'ne öneri yapacak. Bu fon ile Litvanya'da küresel ekonomik krizden etkilenen 128 küçük ve orta ölçekli şirketlere kaynak sağlayacak. [Internet bağlantısı için](#)

Enerji

- Gayriresmi **Enerji Bakanları** Konseyi, Haziran ayındaki AB Liderler Zirvesine hazırlanmak amacıyla 15 Ocak'ta İspanya'nın Sevil kentinde toplandı. Başta Avrupa ortak enerji piyasası hedefinin tartışıldığı toplantıda şu konulara değinildi:

- Ortak bir enerji piyasasının oluşturulması Avrupa ekonomisi, iş dünyası ve tüketicilerine fayda sağlayacaktır. Enerji arzı güvenliğinin artırılması ile yenilenebilir enerjilerin geliştirilmesi ve karbondioksit salınımının azaltılması mümkün olacaktır.
- Ortak bir piyasanın oluşabilmesi için üye ülkeler arasında enerji alışverişinin geliştirilmesi ve enerji arabağlantılarının artırılması gerekmektedir. Arabağlantılar aynı zamanda AB'nin hedeflediği şekilde yenilenebilir enerji türlerinin gelişmesine de destek olacaktır.
- Atanacak yeni Enerji Komiseri üye ülkelerin ortak bir çizgide anlaşmaları konusunda çalışacaktır.
- Düşük karbon teknolojileri alanında birkaç farklı teknolojinin desteklenmesi, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve bu şekilde tek bir teknolojiye

bağımlı kalınmaması açısından faydalı olacaktır. Üye ülkeler kara temelli rüzgar enerjisi, ışık ve güneş temelli elektrik, açık deniz rüzgar enerjisi, karbon yakalama ve depolama gibi farklı teknolojilere yönelmektedirler.

[Internet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- Eurostat tarafından belirlenen 2008 yılı istatistiklerine göre AB çapında nüfusun %17'sinin **yoksulluk** sınırında olduğu belirlendi.

Yoksulluk tehlikesiyle karşı karşıya olan nüfus oranının en yüksek olduğu üye ülkeler Letonya (%26), Romanya (%23), Bulgaristan (%21), Yunanistan, İspanya ve Litvanya (hepsinde %20); en düşük olduğu üye ülkeler ise Çek Cumhuriyeti (%9), Hollanda ve Slovakya (her ikisinde de %11), Danimarka, Macaristan, Avusturya, Slovenya ve İsveç (hepsinde %12).

Yirmi yedi üye ülkenin yirmisinde yoksulluk sınırındaki çocukların oranı tüm nüfusun yoksulluk sınırı oranından daha yüksek çıktı. 17 yaşına kadar çocuklarda yoksulluk tehlikesi içinde olanların oranı AB27'de %20 olarak belirlendi. En yüksek değerler Romanya (%33), Bulgaristan (%26), İtalya ve Letonya'da (her ikisinde de %25); en düşük değerler ise Danimarka (%9), Slovenya ve Finlandiya'da (her ikisinde de %12) kaydedildi.

Yaşlılar arasındaki yoksulluk tehlikesinin de nüfusun genelinden daha yüksek olduğu saptandı. 2008'de 65 yaş ve üstündekiler için yoksulluk sınırı AB27'de %19 olarak belirlenirken, en yüksek değerler Letonya (%51), Kıbrıs (%49), Estonya (%39), ve Bulgaristan'da (%34); en düşük değerler ise Macaristan (%4), Lüksemburg (%5) ve Çek Cumhuriyeti'nde (%7) gözlemlendi. [Internet bağlantısı için](#)

- Euro Alanı'nın dünyanın geri kalanıyla **dış ticaret** dengesi, ilk tahminlere göre Kasım 2009'da 4,8 milyar € ticaret fazlası gösterdi. Kasım 2008'de dış ticarete 7,0 milyar € açık kaydedilmişti. Kasım

2009'da ihracat bir ay öncesine göre %0,4 düşerken, ithalat %0,3 artış gösterdi.

AB27'de Kasım 2008'deki -24,4 milyar €'ya kıyasla Kasım 2009'da tahmini 5,8 milyar € dış ticaret açığı belirlendi. Kasım 2009'da Ekim 2009'a kıyasla ihracat %1,9, ithalat %1,5 yükseldi.

AB27'nin Çin'e yaptığı ihracatta istikrar kaydedilirken, diğer tüm büyük ticaret ortaklarıyla olan ticari akışlarda düşüşler saptandı. En büyük düşüşler Rusya (Ocak-Ekim 2008'e kıyasla Ocak-Ekim 2009'da -%40), Türkiye (-%25), Brezilya (-%23), Güney Kore (-%21) ve ABD'ye (-%20) yapılan ihracatlarda ve Rusya (-%40), Norveç (-%30), Brezilya (-%29), Japonya (-%28) ve Türkiye'den (-%25) yapılan ithalatlarda kaydedildi. [İnternet bağlantısı için](#)

- Kasım 2009'da **sanayi üretimi** Ekim ayına göre Euro Alanı'nda (EA16) %1,0, AB27'de %0,9'luk artış gösterdi. Ekim ayında ise üretim sırasıyla %0,3 ve %0,7 oranında düştü. Ara malların üretimi Euro Alanı'nda %1,8, AB27'de ise %1,7 oranında arttı. Dayanıklı tüketim malların üretimi Euro Alanı'nda %1,8 artarken, AB27 'de %0,5 oranında düştü. Sermaye mallarında ise sırasıyla %1,1 ve %0,7 'lik artış olurken enerji üretimi %2,2 ve %1,7 oranında düştü. Dayanıksız tüketim mallarının üretimi Euro Alanı'nda %0,6, AB27'de ise %0,5 oranında arttı.

Üye ülkeler arasında en yüksek artışlar Letonya (%8,7), Slovenya (%3,0), Estonya (%2,9) görülürken, en fazla düşüş ise İrlanda (%8,0) ve Portekiz'de (%3,7) kaydedildi.

Kasım 2009'da bir yıl öncesine göre sanayi üretimi Euro Alanı'nda %7,1 ve AB27 genelinde %6,4 düştü. Yıllık karşılaştırmada dayanıksız tüketim mallarının üretimi %1,1 oranında düşerken ara malların üretimi ise her iki bölgede de %5,9 oranında düştü. Enerji üretimi sırasıyla %6,2 ve %6,8 düşerken, dayanıklı tüketim mallarında sırasıyla %8,7 ve %6,2 'lik düşüş görüldü. Sermaye ürünlerinde ise sırasıyla %13,0 ve %11,1 oranında düşüş belirlendi. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 18-21 Ocak, AP Genel Kurulu
- 19 Ocak, Ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyi
- 20 Ocak, Adalet ve İçişleri Konseyi
- 25-26 Ocak, Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyi
- 26 Ocak, Avrupa Parlamentosu Özel Oturumu - Yeni AB Komisyonu oylaması

Konferanslar

- 20 Ocak, "The 2010 Congressional Mid-Term Elections: What is Going to Happen and What Impact Will it Have on Obama's Agenda", www.qmfus.org
- 27 Ocak, "Implementing the Lisbon Treaty – challenges and opportunities", European Policy Center, www.epc.eu
- 2 Subat, "One Year of Obama: Have Transatlantic Differences Narrowed?", FRIDE, the Heinrich-Böll-Stiftung North-America ve CEPS www.boell.eu
- 4-9 Şubat, "Security Jam – A Global Online Brainstorm on Security Issues", www.securitydefenceagenda.org